

Jens Henrik Jensen

Wolf

Oxen 4

A.W. Bruna Uitgevers

1

De ademhaling van de man golfde uit zijn mond en zijn bezwete lichaam dampte. Het was knisperend koud. Hij stond gehuld in zijn eigen dikke blauwwitte mist, die de kleur aannam van het licht dat van zijn voorhoofd afstraalde.

Toen hij een pauze hield en zich oprichtte, viel er een zweem van het lichtschijnsel over zijn gegroefde gezicht, dat hij met gelijke tussenpozen afveegde met zijn mouwen. Zijn grove handen lagen op het handvat van de schep en hij boog zich een stukje naar voren terwijl hij uitrustte. Hij was niet jong meer, maar kon nog steeds hard werken.

Om hem heen stonden de dennenboomstammen zij aan zij als zwijgende getuigen die geen woord over zijn misdaad zouden zeggen. Zo meteen was hij weg, en hij zou hier nooit meer terugkomen.

Hij was lang bezig geweest. Gelukkig was de vorst nog niet doorgedrongen tot het stuk bosgrond dat hij met zorg had afgemeten voordat hij aan de slag ging. Nu stond hij in het gat, dat zo diep was dat het tot zijn heupen kwam. Hij was bijna klaar.

Hij haalde een paar keer diep adem, waardoor hij een hevige hoestbui kreeg. Hij verschoof de voorhoofdslamp, die hem irriteerde, en ging weer aan de slag.

Hij gooide beurtelings aarde naar links en naar rechts op de twee stukken dekzeil die hij bij zich had, omdat hij voorzichtig was en niet meer sporen wilde achterlaten dan hoogst noodzakelijk was. Die voorzichtigheid zorgde er ook voor dat hij zo diep groef.

Hij had vaak naar Amerikaanse televisieseries over het werk van de technische recherche gekeken: over botten die na vele jaren plotseling uit de grond staken doordat wilde dieren ze hadden gevonden en de geheimen in de bosgrond hadden opgegraven.

Dat zou hem niet overkomen.

Toen hij eindelijk tevreden was, klauterde hij uit het gat, legde de

schep neer en nam de situatie in zich op terwijl hij op adem kwam. Er was maar één manier om het te doen, want hij kon het lijk niet over de bergen aarde trekken.

Hij liep naar het opgerolde dekzeil, dat met een touw was dichtgesnoerd, pakte één uiteinde vast en begon te trekken. De bundel was zwaar, maar het lukte om hem over de bosgrond naar het graf te trekken.

Voorzichtig klom hij in het graf, pakte het uiteinde opnieuw vast en trok uit alle macht. Vlak daarna was hij klaar. Meer kon hij er niet aan doen.

Hij klauterde weer naar boven. Inmiddels had hij hevige pijn in zijn ene knie. Hij had een enorme behoefte aan een sigaret, en die had hij verdiend. Hij haalde er een uit het pakje, stak hem op, inhaalde begerig en blies uit. De tabakswolk was net zo compact als zijn warme ademhaling. Het smaakte heerlijk nadat hij zo ingespannen had gewerkt, en hij nam nog een trekje. Niet veel later was de sigaret opgerookt. Hij doofde de peuk met de zool van zijn laars en bedacht dat hij hem in zijn zak moest stoppen. Het zou ongelofelijk stom zijn om hem achter te laten als hij zo zorgvuldig was geweest met de rest.

Hij begon aan de laatste etappe: de kuil volscheppen. Dat was lang niet zo inspannend als graven. Over een halfuur zou hij onderweg naar huis zijn, en als er iemand was die een geheim kon bewaren, dan was hij het.

Hij was verkleumd tot op het bot en had zo geconcentreerd naar de gravende man gestaard dat hij helemaal duizelig was geworden. Hij durfde zich echter niet te bewegen, durfde nauwelijks adem te halen.

Daarom was de opluchting enorm toen de man met het snijdende boze oog op zijn voorhoofd zijn schep uiteindelijk over zijn schouder legde en wegsjokte. Even later hoorde hij een motor starten en zag hij twee koplampen die van een quad leken te zijn.

Hij wachtte uit voorzichtigheid nog een paar minuten voordat hij opstond. Hij had het gevoel dat hij bevroren was en was bijna niet in staat om zich te bewegen. Langzaam liep hij naar de kleine open plek die in het maanlicht baadde, en hij haalde zijn zaklamp tevoorschijn.

Er was niets te zien in de lichtbundel. De bosgrond was zorgvuldig bedekt, maar hij wist dat het onder de verrotte bladeren en bruine naalden lag... het graf..

Hij besepte dat hij hard op zijn lip beet. Hoewel hij had gezien wat er was gebeurd, wilde hij niet meer weten.

2

Hij staaarde naar Magnus' handen, die uit de mouwen van het blauwe winterjack staken; zijn armen waren over elkaar geslagen en zijn ellebogen rustten op het hek van het domein van de pinguïns.

Het waren kleine handen. Mooi gevormde, gevoelige en onbevleete bleke handen, maar veertien zomers oud en met veel jaren voor de boeg om het leven te voelen en ervaringen te verzamelen.

Hij keek naar zijn eigen handen. Eeltige vuisten getekend door oeroud handwerk. De krijger en de jongen... Met een halve meter afstand tussen hen keken ze naar de speelse pinguïns. De wind in de dieren-tuin van Kopenhagen zorgde ervoor dat het koud leek, maar in werkelijkheid was het heel mild voor februari. De regen die af en toe viel, maakte het er natuurlijk niet beter op.

Hij had een onweerstaanbare behoefte om zijn hand op Magnus' handen te leggen. Door schade en schande wijs geworden deed hij dat niet, maar hij moest iets proberen. Iets doen om de band tussen hen te versterken, ook al wist hij van tevoren dat het zou mislukken.

Hij sloeg zijn arm om de jongen heen, gaf een klopje op zijn schouder en liet zijn hand vervolgens liggen. 'Prachtige dieren, nietwaar? Bijna alsof het kleine mensen zijn. Kun je je herinneren hoe ze heten, Magnus? Deze soort dus?'

De jongen staaarde met een lege blik voor zich uit en schudde zijn hoofd. 'Nee...'

'Het begint met een h. H-u-m...'

'Nee.'

'H-u-m-b-o...'

'Nee.'

'Humboldtpinguïns. Ze leven in de koude streken rond Antarctica. Het zijn de enige pinguïns die vleeskleurig zijn bij de snavel, dus zijn ze gemakkelijk te herkennen. Er zijn twintig verschillende soorten in de hele...'

'Zullen we verder lopen, Niels? Het is ijskoud. En we hebben ze al

zo vaak gezien.' Magnus zuchtte diep, wrong zijn bovenlichaam los en bevrijdde zich behendig van de hand op zijn schouder.

Niels... Telkens als Magnus zijn naam gebruikte, boorde die zich als een ijspriet in zijn hart.

Papa... In het begin was hij de strijd aangegaan en had hij Magnus voorgesteld om hem 'papa' te noemen, omdat hij tenslotte zijn vader was. Hij had echter buiten zijn zoon gerekend, en uiteindelijk had hij het opgegeven.

In werkelijkheid bezat hij zelfs de meest elementaire ouder eigenschappen niet meer. Hij bevond zich in een 'zoonloos' land. Een duivels onvruchtbaar gebied van jaren afwezigheid, waarin niet één gezamenlijke herinnering was gegroeid. De conclusie veroorzaakte een pijnlijke steek in zijn middenrif.

'Oké, laten we verder gaan. Wat denk je ervan om langs de wolven te lopen, Magnus?' Hij stelde zijn favorieten voor, hoewel hij wist dat er meer dan een wolf nodig was om de dag te redden.

Magnus haalde zijn schouders op en stak zijn handen diep in zijn zakken. Ze konden op deze manier niet door blijven gaan. Hij moest iets nieuws bedenken. De dierentuin had zijn rol gespeeld zonder dat het ooit effect had gehad.

Hij herinnerde zich zoals zo vaak wat hij voor hun eerste afspraak had gedacht: dat de dierentuin de juiste plek zou zijn. Omdat het buiten was, hij de plekken kon vermijden waar veel mensen verzameld waren en hij veel over dieren wist. Hij had de tijgers, wolven, lemuren en alle andere bewoners van de dierentuin trillend over zijn hele lichaam gesmeekt of ze hem wilden helpen tijdens zijn eerste weekenddienst als vader.

Het was vergeefs geweest. Magnus had tijdens die drie uur niet veel tegen hem gezegd. Was dat de afgelopen acht maanden beter geworden? Het was niet meer zo stil tussen hen, maar het chagrijnige gedrag van de jongen was grotendeels intact gebleven.

Hij huiverde als hij eraan dacht hoe het zou gaan tijdens de wintervakantie die binnenkort zou beginnen. Hij voerde geen gesprekken met zijn ex-vrouw over Magnus. Ze zagen elkaar niet en praatten niet over het resultaat van hun vroegere liefde. Een enkele keer voerden ze een kort, verhelderend en ijszig telefoongesprek.

Ze waren vijanden. Voor eeuwig. Daar kon niets aan veranderd worden.

Toch had hij Birgitte beloofd dat hij Magnus in de wintervakantie zou nemen, ook al was het zijn beurt niet. Hoe kon hij nee zeggen terwijl hij er jarenlang van had gedroomd om zijn zoon bij zich te hebben... Hij moest zijn hersenen gebruiken om iets te bedenken en te ontkomen aan de meltdown tussen hen in het appartement in Vangede.

Ze liepen zwijgend naar het territorium van de wolven, bleven bij de houten loopbrug staan en keken naar het allesbehalve indrukwekkende wolvendomein.

‘Ik trakteer op een braadworst als je de Latijnse naam kunt herinneren, Magnus.’ De uitdaging werd ontvangen met een zucht en een nieuw schouderophalen. Misschien gedroeg hij zich te veel als een leraar. Je kon heel goed in Skovshoved zijn zonder alle Latijnse benamingen van gnoes tot gieren te kennen. ‘Oké dan. Ik trakteer sowieso op een braadworst. *Lupus... Canis lupus*, de grijze wolf. Een fantastisch dier, vind je niet?’

Magnus mompelde iets en keek op zijn horloge. ‘Is het goed als ik zo meteen naar huis ga, Niels? Ik heb een beetje hoofdpijn en heb heel veel huiswerk voor morgen.’

‘Heb je er genoeg van om naar de dierentuin te gaan?’

Magnus haalde zijn schouders op. ‘Ik ben gek op dieren, maar ik vind het saai dat we hier altijd naartoe moeten, alleen omdat jij...’ Magnus zweeg.

‘Omdat ik wat?’

‘Ik bedoel dat het niet zo goed met je gaat. En dat gaat nooit over. We kunnen nooit iets anders doen, zoals naar een voetbalwedstrijd gaan, omdat jij dat niet... durft.’

‘Durft?’

‘Je kunt er niet tegen om veel mensen om je heen te hebben. Dat heb je me zelf een keer verteld.’

Durft. Hij voelde hoe de klap zijn *plexus solaris* raakte. Tijdens een van de eerste weekenden had hij geprobeerd Magnus uit te leggen hoe de vork in de steel zat. Hij kon zichzelf nog steeds op het bankje in de warme zon horen stamelen. ‘Luister, zoon. Ik heb... wat problemen. Iets waaraan ik werk om ervoor te zorgen dat het beter wordt...’

Hij had ervoor gekozen om zo open mogelijk te zijn tegenover een jongen van veertien. Zo eerlijk te zijn over de oorlog als zinvol was, want oorlog hoorde niet thuis in het universum van een kind.

Birgitte en hij waren het over één ding eens geweest. Het was krank-

zinnig om hun zoon iets anders te vertellen dan dat hij soldaat was geweest, een heel gewone soldaat net als alle andere soldaten. De beelden van een commando en met wat voor soort specialismen die zich bezighield, hoorden niet in een kinderhoofd thuis.

Op dat bankje in de zon had hij voorzichtig geprobeerd te vertellen wat er met hem aan de hand was. Hij had geprobeerd uit te leggen wat een trauma was. Dat het ging om nare herinneringen aan gruwelijke dingen en dat het moeilijk was om daarvan af te komen. En dat het vervelend was omdat hij zich daardoor soms niet goed voelde. Bijvoorbeeld als er een heleboel mensen om hem heen waren en hij het gevoel had dat ze te dicht bij hem kwamen, waardoor hij moest proberen om ze allemaal tegelijkertijd in de gaten te houden. Of het lawaai. Hij kon schrikken van een plotseling hard geluid, een beetje alsof iemand zich achter een deur verstopte, tevoorschijn sprong en 'boe' riep. Of de nare dromen, de nachtmerries. Of de flashbacks: de flitsen die hij achter zijn ogen kon krijgen, ook al was het klaarlichte dag. Razendsnelle fragmenten van iets wat hij had meegemaakt. Als hij die zag, gebeurde het soms dat hij volledig blokkeerde, ongeacht waar hij zich bevond.

Zo was hij helaas geworden omdat hij soldaat was geweest. Jarenlang. Niet om anderen te vermoorden, maar om iets goeds voor hen te doen. Maar de uitleg waarmee Magnus nu kwam...

'Dat het nóóit overgaat? Dat heb ik niet gezegd. Of wel soms? Of... Wie heeft dat gezegd, Magnus?'

'Niemand... Dat denk ik gewoon.'

De jongen hield zijn moeder de hand boven het hoofd. Het was een positieve karaktertrek dat hij niet klikte. Het was niet bepaald de eerste keer dat hij het gevoel had gehad dat terwijl hij op het ene front vocht en probeerde barrières neer te halen, er op een ander front nieuwe werden opgericht.

Op dit moment, terwijl ze naar het alfamannetje keken, dat door de struiken sloop, voelde hij zich knock-out door het gevoel van machteloosheid. Misschien was de strijd te ongelijk om die ooit te kunnen winnen.

'Het klopt dat ik wat problemen heb. Dat heb ik je in het begin verteld, maar problemen kunnen opgelost worden. Gelukkig. En ik ben bezig om die van mij op te lossen. Op een dag kunnen we samen naar een voetbalwedstrijd gaan. Laten we afspreken dat we niet meer naar

de dierentuin gaan. En ik vind het niet erg als je je niet lekker voelt en liever naar huis wilt om huiswerk te maken.'

Dat excuus had Magnus vaker gebruikt, maar wat had het voor nut als hij erop stond dat hun gezamenlijke weekend pas op zondagmiddag om vijf uur eindigde als de jongen liever naar huis wilde?

'We kunnen eerst die braadworst gaan eten,' stelde Magnus voor.

Was dat een teken van zijn slechte geweten of had hij gewoon honger? Hij hield boven alles van Magnus. Nu moest hij proberen om tien stappen achteruit te doen en de situatie te herwaardenen. Hij moest een nieuwe strategie bedenken, anders zou de wintervakantie een ramp worden.

3

Het grote woningproject Mjølnerparken in Ydre Nørrebro in Kopenhagen werd begrensd door de Tagensvej in het noorden, Hothers Plads in het zuiden, de Midgårdsgade in het westen en Mimersparken in het oosten.

Het was vernoemd naar de beroemde hamer die eigendom was van de Scandinavische mythologische supergod nummer één, Thor. Het bijzondere aan de hamer was dat hij altijd in zijn hand terugkeerde als hij hem had weggegooid. Net als de problemen met alle criminaliteit die aan de wijk leken te kleven.

Mjølnerparken bestond uit zeshonderd huurwoningen, voornamelijk driekamerflats. In een ervan bevond zich deze zondagmiddag een zesendertigjarige bewoner van Libanese afkomst. Twee dagen eerder was hij na een verblijf van vijf maanden in de gevangenis naar zijn flat teruggekomen. In tegenstelling tot wat gebruikelijk was, was het deze keer geen straf voor grof geweld maar voor heling geweest.

Idris Nassar lag met een laken over zich heen in bed. Hij had het nog steeds warm nadat hij seks had gehad met de vrouw die naast hem lag. Idris betekende 'de viriele' of 'de mannelijke', en dat had hij volledig waargemaakt. Het had lang geduurd. De vrouw was in slaap gevallen. Zijn lichaam was volledig ontspannen en hij keek met zijn handen verstrengeld in zijn nek naar het plafond.

Misschien moest hij opstaan. Omar zou zo meteen komen. Hij had drie uur geleden gebeld. Ze hadden elkaar niet gezien sinds hij aan zijn gevangenisstraf was begonnen. Op het moment dat hij dat dacht, ging de deurbel. Hij sprong uit bed en liep naakt naar de hal om open te doen, maar keek eerst door het kijkgat. Het was Omar, in een witte capuchontrui.

Hij opende de deur voor zijn gast en draaide zijn rug naar hem toe om zijn onderbroek te gaan zoeken terwijl hij halfluid zei: *'Fuck you, bro...'* Je weet toch dat ik zondagmiddag altijd neuk? Altijd. En ik heb

vijf maanden lang geen kut gehad. En nu kom je hiernaartoe... Wat bezielt je, bro?’

Idris lachte hardop en draaide zich op de drempel naar de zitkamer om om naar Omar te kijken en hem te omhelzen, maar Omar was weg. Hij staarde in plaats daarvan naar twee mannen met een zwarte bivakmuts over hun hoofd. Ze droegen zwarte handschoenen.

‘What the fuck!’

Alle spieren in zijn lichaam spanden zich en hij deed instinctief een stap naar voren en probeerde zijn rechterhand met explosieve kracht tegen de kaak van een van de mannen te stoten, maar die ontweek de klap. Meteen daarna zwaaide hij zijn rechterbeen met een ronde trap naar het gezicht van de andere man, zodat hij naar achteren viel. Daarna was zijn verzet voorbij.

Idris Nassar zag nog net dat de eerste man een zwarte staaf tegen zijn schouder zette, waarna hij met de enorme kracht van duizenden volts tegen de grond werd geslagen.

De man die door de karatetrap was geraakt, kwam overeind. Hierna werkten de twee razendsnel, met kennis van zaken en zwijgend.

De ene man rende de slaapkamer in en schakelde de vrouw voordat ze kon schreeuwen uit met het stroomstootwapen, bond haar enkels en polsen met strips vast en plakte ducttape op haar mond.

Datzelfde overkwam de spierbundel op de vloer. De mannen pakten hem beiden onder een arm en hesen het 103 kilo zware lichaam op een stoel. Inmiddels begon de Libanees te vermoeden wat er aan de hand was. Zijn opengesperde ogen drukten verwarring uit en iets wat hem volkomen onbekend was: angst.

De kleinste van de twee mannen haalde een pistool uit een holster onder zijn jack en draaide er met zelfverzekerde bewegingen een geluiddemper op.

Hij hield de loop tegen Nassars rechterknie, vuurde en schoot vervolgens een paar centimeter lager nog een kogel in de knie. Nassars lichaam spande zich in een boog door de pijn en hij wierp zich van de ene naar de andere kant op de stoel, tot een nieuwe lading van het stroomstootwapen een eind aan zijn weerstand maakte.

De man met het pistool zette de loop tegen Nassars linkerknie en vuurde opnieuw twee kogels af, waardoor die eveneens verbrijzelde.

Uiteindelijk plaatste hij de loop tegen Nassars opgezwollen biceps, vuurde en deed hetzelfde bij de andere biceps, waardoor er grote bloe-

derige vlekken op zijn armen achterbleven en hij volkomen verlamd was.

De twee mannen met bivakmutsen, die hun zwijgen niet één keer hadden verbroken, knikten kort naar elkaar en verdwenen net zo snel uit het appartement als ze waren binnengekomen.

Omar, de man die ze hadden gedwongen om Nassar te bellen en mee naar boven te gaan, had in theorie alarm kunnen slaan. Dat leek echter nauwelijks realistisch, omdat de helpers van de mannen Omars drie zoontjes vasthielden.

De jongens zouden pas afgeleverd worden als er zes uur verstreken waren en de mannen er zeker van waren dat Nassar onherstelbaar gewond was. Als hij voor die tijd tenminste niet was overleden aan bloedverlies. Als dat gebeurde, zou dat ook een acceptabele afhandeling van de opdracht zijn.

4

Van de ene buitenmuur naar de andere. Door de paar kamers en weer terug. De rusteloosheid joeg hem op in het appartement in Vangede, precies zoals hij dat kende van de roofdieren in de dierentuin waar Magnus en hij eerder vandaag waren geweest.

Het was inmiddels zondagavond en hij probeerde alweer een mislukt weekend met Magnus te verwerken.

Hij liep en liep, over de vloerkleden, het linoleum en het parket, maar de zwerftocht was net zo troosteloos als die in een steenwoestijn in Afghanistan.

Uiteindelijk ging hij op de vensterbank in de kamer zitten, zijn gebruikelijke plek, alleen met het raam tussen hem en de winterse donkere buitenwereld.

Hij gedroeg zich hetzelfde als de oude vrouw in het flatgebouw aan de overkant van de straat. Zij sjokte rusteloos rond in haar paarse badjas, net zolang als haar benen haar konden dragen. Afgezien van vandaag. Hij had haar helemaal nog niet gezien en er brandde geen licht in de flat. Was ze misschien opgehaald voor een van de zeldzame zondagse bezoeken aan haar familie? Hij wist niet hoe de vrouw in het paars heette, maar hij wist ook niet hoe de andere bewoners van de Dalstrøget heetten.

Zijn situatie was anders dan toen hij in de kelder in de wijk Noordwest woonde. Tegenwoordig kwam hij overdag buiten, hoewel dat niet vaak gebeurde. De duisternis was nog steeds zijn vriend. Als hij zijn trainingspak aantrok en zijn loopschoenen strikte, wat vier tot vijf keer per week gebeurde, was het buiten donker. Hij rende en rende, niet van de ene buitenmuur naar de andere, maar in vrije cirkels met een omtrek van minstens zeven tot acht kilometer.

Oxen = diameter x π ...

Was dat de formule van zijn leven? Moest hij zijn sportkleden aantrekken om een eind te gaan rennen? Het weekend uit zijn lichaam

zweeten en ruimte maken voor de hoop dat hij de volgende keer meer succes zou hebben? Of moest hij naar de slaapkamer gaan om de halter met de zware gewichten op te drukken op de trainingsbank – naast het matras op de vloer het enige wat in de slaapkamer stond, waar een goede, ongestoorde nachtrust niet vanzelfsprekend was.

Hij was op blote voeten, droeg een spijkerbroek en een hemd, en bekeek zijn rechterarm. De spieren kronkelden duidelijk zichtbaar over zijn onderarm. Hij kon zwaar en lang opdrukken. Hij kon zonder moeite twintig kilometer rennen. Hij was vijfenveertig jaar en elke vezel van zijn lichaam stond paraat zodra dat nodig was.

Hij liet zijn blik van zijn grote teen naar het raamkozijn en vervolgens over de muur naar het witte plafond zwerven. Hij was er nooit aan toegekomen om een lampenkap te kopen, en daarom hing er nog steeds een kale gloeilamp aan het eind van de elektriciteitskabel. Hij had echter wel een kleine bank en een tafel met stoelen bij IKEA gekocht, omdat hij Magnus niet om het weekend bij zich kon hebben in de spartaanse omstandigheden waarin hijzelf met zoveel gemak functioneerde. Daarom stond de bank voor de grote 55 inch flatscreentelevisie die aan de muur hing en het middelpunt van de zitkamer vormde.

In Magnus' kamer stonden een bed, een kleine kast, een commode en een bureau, dat hij had gekocht omdat alle kinderen in het weekend huiswerk moesten maken. Magnus had zijn schoolboeken echter nooit bij zich. Hij wilde het liefst vroeg naar huis om zijn huiswerk daar te maken, zei hij steevast.

Hij keek op zijn horloge. Zou hij op de bank gaan zitten om naar National Geographic of Animal Planet te kijken? Of zou hij hier blijven zitten om te wachten op nieuws uit het leven aan de andere kant van het raam dat uitkeek op Vangede?

Hij liet zich van de vensterbank glijden en wilde net zijn vaste roofoedierronde door zijn kooi hervatten, toen hij zich doodschrok omdat de bel van de intercom ging.

Het was bijna acht uur op een inktzwarte en regenachtige zondagavond in februari. Wie kon dat in vredesnaam zijn? Hij haastte zich naar de deur en drukte op de knop. 'Ja?'

Er volgde gekraak en vervolgens hoorde hij een donkere stem: 'Ik ben het, Mossman...'

Hij drukte op de knop, hoorde vlak daarna voetstappen op de trap en opende de deur. Mossman schudde de regen van zijn jas. Hij zag er

precies zo uit als toen ze ruim een halfjaar geleden afscheid van elkaar hadden genomen, nadat alle puzzelstukjes op hun plek waren gevallen en ze de Danehof-organisatie tegen alle verwachtingen in hadden verslagen.

Het voormalige almachtige hoofd van de Politie Inlichtingendienst – de PET – leek nog steeds op een bulldog die was afgevallen en daarvoor veel overtollige huid had.

‘Goedenavond, soldaat. *My black knight in shining armour*. Mag ik binnenkomen?’

Mossmans handdruk was nog steeds een bottenkraker. De anglofiele reus, gekleed in een elegant donkerbruin tweedcolbert, legde zijn jas over één arm en keek hem vragend aan met een glimlach waaruit bleek dat hij blij was hem te zien.

‘Natuurlijk.’ Hij deed nog steeds verbaasd en met een gevoel van déjà vu een stap opzij zodat zijn onverwachte gast binnen kon komen.

Axel Mossman zocht in de lege hal vergeefs naar een kapstok en hing zijn jas in plaats daarvan aan de deurkruk.

Niels bestudeerde zijn gast heimelijk. De eerste keer dat hij hem had ontmoet, was tijdens een verhoor op het politiebureau in Aalborg geweest, waarvoor hij uit de bossen van Rold Skov was opgehaald, waarna Mossman – die destijds oppermachtig en kilo’s zwaarder was geweest – hem had gedwongen om mee te werken aan een moordonderzoek. Vervolgens was hij als een zaadje in een tornado verder geblazen in zijn langdurige confrontatie met de geheime machtselite van de Danehof-organisatie.

Hij had Axel Mossman niet meer gezien sinds ze samen met Margrethe Franck en Mossmans neef, Christian Sonne, de overmacht hadden verslagen.

De jarenlange strijd, die hem meerdere keren bijna het leven had gekost en waarin hij achtereenvolgens een moordverdachte en het slachtoffer van een grootscheepse mensenjacht was geweest, was geëindigd op de tweede verdieping in de Dalstrøget in Vangede, waar zijn dagelijkse leven zo eentonig was dat een onaangekondigde gast op een zondagavond hem volledig van zijn stuk kon brengen.

‘Ik heb geen thee, alleen koffie.’

‘Koffie is prima. Je hebt het hier... gezellig, soldaat.’

Hij haalde zijn schouders op vanwege Mossmans beleefde opmerking. ‘Ik heb in elk geval een dak boven mijn hoofd.’

Ze gingen naar de keuken, waar hij water in de elektrische waterkoker deed, twee bekers pakte en de pot met poederkoffie tevoorschijn haalde. Hij was van plan Mossman het tempo te laten bepalen.

‘Hoe gaat het met je? Ik hoop dat het leven in Vangede genadig voor je is, soldaat.’

Het was karakteristiek voor Mossman om moeilijke woorden te gebruiken. Wanneer was iets ‘genadig’? Hij haalde zijn schouders weer op. ‘Het gaat goed.’

‘Zie je Margrethe Franck nog weleens?’

Het leek een vrijblijvende vraag, maar hij wist inmiddels dat er niets vrijblijvends was aan het voormalige hoofd van de inlichtingendienst.

‘Niet vaak... Eigenlijk helemaal niet. We bellen elkaar af en toe. Ik geloof dat ze het druk heeft met haar nieuwe baan.’

Mossman knikte, liep de zitkamer in, ging bij het raam staan en keek naar buiten. ‘Well, Vangede...’ Hij zuchtte en bleef met zijn rug naar hem toe staan. ‘Ken je hier iemand?’ vroeg hij even later.

‘Nee.’

‘Hoe lang is het nu geleden?’

‘Ruim acht maanden.’

‘Ik had eerder langs moeten komen, Oxen, zomaar een keer bij je op bezoek moeten gaan, maar de tijd gaat zo snel.’

‘Heb je het druk met de commissie? De commissie-Mossman?’

Mossman grinnikte. ‘Inderdaad. Sommigen noemen het een mausoleum. Het is hoogstens een greintje ijdelheid. Het werk is omvangrijk en het bespaart me in elk geval de titel “gepensioneerde”. Daar heb ik me nooit mee kunnen verzoenen.’

Niels zette de twee bekers op de kleine tafel. Mossman ging op de bank zitten en hij nam plaats op de stoel die ernaast stond.

‘Dus... ik probeer het opnieuw. Hoe gaat het, soldaat? Met het leven zelf?’

Wat had Mossman zich voorgesteld? Een debriefing over zijn leven nu hij de balans na opnieuw een mislukt weekend met zijn zoon probeerde op te maken? ‘Ik heb goede dagen en slechte dagen, maar dat geldt waarschijnlijk voor iedereen.’

‘Krijg je een bepaalde behandeling of therapie?’

‘Ik heb vaste afspraken met een psycholoog van het Veteraneninstituut.’

‘Heb je daar iets aan?’

‘Het is een proces. Een lang proces, zeggen ze. Het zou korter moeten zijn. De dingen hebben zich te lang vastgezet en ik weet niet...’

‘En je nachtmerries?’

‘Die heb ik nog steeds.’

‘Zit daar geen verbetering in?’

‘Dat wisselt, zoals het altijd gedaan heeft.’

‘Hmm... En je zoon? Zie je hem weleens?’

‘Om het weekend.’

‘Gaat dat goed?’

Hij aarzelde een fractie van een seconde te lang, iets waar je negennegentig van de honderd keer mee kon weggelopen. ‘Dat gaat goed.’

‘Je hoeft het niet mooier voor te stellen dan het is. We kennen elkaar, Oxen. Dat met je zoon is ook een proces. Hoe zit het met werk? Heb je een baan?’

‘Nog niet. De behandeling moet eerst goed lopen. Maar volgens mijn zaakbehandelaar moet ik binnenkort beginnen te denken aan een beroepsopleiding en werkervaring opdoen en dergelijke. En ik heb een cv in elkaar geflanst.’

Mossman lachte, waardoor de losse huid onder zijn kin wiebelde. ‘Mijn god, je moest eens weten waartoe je allemaal in staat bent, soldaat, je moest eens weten...’

Ze zwegen even. Vervolgens begon Mossman bedachtzaam te praten: ‘Misschien kan ik de soldaat een korte, snelle baan aanbieden?’

‘Ik denk het niet. Ik moet ter beschikking staan van de arbeidsmarkt, binnenkort in elk geval. Zo gaat dat toch?’

Mossman lachte terwijl hij een slok koffie nam. Het klonk hol. ‘Je kunt in plaats daarvan ter beschikking van mij staan. Mag ik het uitleggen?’

‘Ja.’

Ze waren aangekomen bij de echte reden waarom Mossman hier was. ‘Toen we Danehofs archieven ontdekt hadden, zaten daar natuurlijk veel interessante dossiers bij. Zoals je weet, is de hele reutemetent in de verbrandingsoven terechtgekomen. Het was in het belang van het land dat alles vernietigd werd. Maar een beetje is daaraan ontsnapt, zou je kunnen zeggen...’

‘Ben je vergeten om bepaalde dossiers in de vlammen te gooien?’

Axel Mossman knikte ernstig. ‘Ik heb uit pure verstrooidheid het een en ander opzijgelegd. Interessante dingen voor het archief in mijn kel-

der. Het was tenslotte alsof de hele geschiedenis van Danehof een doos van Pandora was. De ongelukken en alle voor de democratie bijzonder compromitterende zaken vlogen alle kanten op. Inmiddels heb ik een paar van die dossiers doorgenomen, maar daarmee stopte het niet. In de doos zat een doos, en daarin zat een nieuwe doos, waarin weer een nieuwe doos zat enzovoort. Een beetje als die Russische matroesjka's. Heel veel lagen verdorvenheid.'

Mossman keek hem met opgetrokken wenkbrauwen aan. Zo meteen zou hij het deksel er waarschijnlijk vanaf halen. Hij schraapte zijn keel en ging verder: 'Ik heb in een van die dozen de schaduw van een nieuwe ramp aangetroffen. Ik moet benadrukken dat ik het natuurlijk mis kan hebben, maar ik wil graag wat... vooronderzoek doen. Dat is het moment waarop jij in beeld komt, soldaat. Ik wil je vragen of je zin hebt om naar Jutland te gaan om wat onderzoek te doen naar de eigenaar van een oude hoeve, een man van zesenzeventig die niet getrouwd is. Hij is plotseling als van de aardbodem verdwenen en ik zou heel graag een gesprek met hem willen hebben. Ik ben onlangs naar hem toe gegaan, maar hij is spoorloos verdwenen. Zou dat niet een beetje afwisseling in de sleur van je dagelijkse leven in Vangede kunnen geven?'

'Een hoeve in Jutland?'

Het klonk onverwacht simpel, maar hij was ervan overtuigd dat hij het risico niet mocht nemen. Het was afgelopen met voor Mossman werken, afgelopen met alles wat hemzelf – en Magnus – niet aanging.

'De hoeve heet Harrildholm en ligt bij Harrild Hede in Midden-Jutland. Het is overigens niet ver van de viskwekerij bij Brande waar je gewerkt hebt.'

Dat was waar zijn déjà vu daarnet vandaan was gekomen. Die keer lang geleden, toen Axel Mossman plotseling op de trap voor de bouwvallige arbeiderswoning bij de viskwekerij had gestaan, had het ook geregend. Het bezoek was een voorbode geweest van de noodlottige wending die zijn leven daarna had genomen.

Mossman praatte verder: 'Ik dacht dat het misschien positief voor je zou zijn als je de confrontatie met je verleden aangaat. Het waren tenslotte bijzonder dramatische omstandigheden... Je zou twee vliegen in één klap kunnen slaan. Een bezoek aan de hoeve brengen, om je heen kijken, misschien aan een paar burens vragen waar de oude man gebleven kan zijn. En tegelijkertijd kun je de viskwekerij bezoeken, als je

dat wilt. *A walk down memory lane*. Je kunt het binnen een dag of twee achter de rug hebben, en ik betaal je natuurlijk een goed honorarium.’

Hij zat weer op zijn vensterbank. Axel Mossman had een uur geleden afscheid genomen. Het weer was omgeslagen en een koufront was snel binnengekomen. De regen was in sneeuw veranderd en de straat was bedekt met een fijn laagje witte kristallen.

Mossman had zijn weigering zonder bezwaren geaccepteerd. Ze hadden een tijdlang over koetjes en kalfjes gesproken, waarna Mossman resoluut was opgestaan, hem een hand had gegeven, zijn natte jas had aangetrokken en de trappen af was gelopen.

Het was zo wonderlijk onschuldig en zo anders dan de andere keren gedurende de afgelopen jaren, toen Mossmans bemoeienis altijd radicale veranderingen had aangekondigd. Hij had naar hem geluisterd met precies hetzelfde gevoel als hij vroeger altijd had gehad: dat hij de mindere was van het legendarische hoofd van de PET, dat de reus in tweed altijd meerdere gedachten en handelingen op hem voor zou liggen, en dat de koffers waaruit de bagage van de handelsreiziger Mossman bestond stevast dubbele bodems bevatten.

Een hoeve in Jutland. Bij Harrild Hede. Een man van zesenzeventig die verdwenen was... Het was allemaal veel te simpel.

In het appartement van de oude vrouw in het paars ging plotseling het licht aan. De familie bracht haar blijkbaar weer thuis. Hij zag een vrouw in de woning die op iemand van de thuiszorg leek. Dat klopte ook met het tijdstip. Er gingen meer lichten aan. Vreemd... De vrouw aan de overkant keek op. Heel even had hij het gevoel dat ze oogcontact hadden, waarna hij op de bank ging zitten en de televisie aanzette.

Hij koos bij wijze van uitzondering voor de buitenwereld en drukte op de zenderknop. Het laatste nieuws was net begonnen. De Amerikaanse president had weer eens een tweet geplaatst waarmee hij de hele wereld sprakeloos achterliet. Hij wilde de televisie net uitzetten, toen de presentator een nieuw item aankondigde: ‘En van de vs weer naar huis, waar de wolf in Harrild Hede in Midden-Jutland teruggekeerd is. Dit is de plek waar de Denen een paar jaar geleden door middel van fotodocumentatie het bewijs kregen dat de wolf na meer dan tweehonderd jaar afwezigheid terug is in ons land. Misschien herinneren de kijkers zich de foto nog die nu op het scherm verschijnt... Een wolf is met een wildcamera gefotografeerd bij een voederplek voor reeën

in Harrild Hede. Destijds was dit een absoluut unieke foto, en nu is de wolf op dezelfde plek gesignaleerd. Staatsbosbeheer heeft vanavond een heel bijzondere video-opname vrijgegeven van het heidegebied, waar men in samenwerking met de universiteit van Aarhus en het Natuurhistorisch Museum Aarhus een serie wildcamera's geïnstalleerd heeft. Kijk eens wat er plotseling aan de linkerkant opduikt...'

De wolf was haarscherp te zien en liep waakzaam naar het midden van het beeld. Hij bevond zich op een modderig bospad vol waterplas-sen. De wolf snuffelde in de modder, bleef even doodstil staan en begon vervolgens aan zijn karakteristieke lichte draf, waarna hij uit beeld verdween.

'De opname is bijna drie weken oud en is vandaag openbaar gemaakt. Harrild Hede is een van de grootste natuurgebieden in Mid-den-Jutland, met zowel heide als grote gebieden die in de naoorlogse periode beplant zijn. Een wolf kan zeventig tot tachtig kilometer per etmaal afleggen, dus misschien is hij allang verdwenen. En nu gaan we over naar de politiek, waar de onderhandelingen van het afgelopen weekend duidelijk gemaakt hebben dat de dagen van de minderheids-regering al snel geteld kunnen zijn...'

Hij zette de televisie resoluut uit. Het was een mooie opname. Als er één dier was dat hem fascineerde, dan was het de wolf. Die fantastische jager en overlever, *Canis lupus*.

Hij had geen idee hoe lang hij op de bank had gezeten terwijl de wol-ven en de Mossmans voor zijn geestesoog elkaars pad kruisten, maar ineens werd hij zich bewust van het blauwe lichtschijnsel achter het raam, en hij stond op van de bank.

Niels probeerde niet te staren, maar hij zag toch dat twee ambulan-cedewerkers in de flat aan de overkant een brancard uit de zitkamer reden. Ze hadden een wit laken over het lichaam heen gelegd.

De vrouw in het paars had haar laatste stappen gezet. Zonder ooit ergens te komen.